

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **Pavel N.**
t. č. ve výkonu trestu ve Věznici Mírov, P. O. BOX 1, 789 53 Mírov

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Mírov**
sídlem P. O. Box 1, 789 53 Mírov

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v nepřidělení druhé skříňky žalobci k ukládání písemností souvisejících se soudními řízeními,

takto:

Návrh žalobce na uložení předběžného opatření **se zamítá.**

Odůvodnění:

- Žalobce v žalobě odeslané soudu dne 3. 6. 2024 tvrdí, že dne 27. 10. 2023 požádal žalovanou o přidělení druhé skříňky na celu, do níž by mohl ukládat písemnosti týkající se řady jím vedených soudních řízení, avšak vedoucí oddělení výkonu trestu Věznice Mírov mu dne 24. 11. 2023 písemně sdělil, že mu takovou skříňku nepřidělí. Na výzvu soudu opravil žalobce podáním doručným soudu dne 22. 7. 2024 žalobu původně formulovanou jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na žalobu na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Žalobce tvrdí, že nevyhovění jeho žádosti o navýšení úložných prostor o další skříňku na úřední dokumenty zasahuje do jeho práva na obhajobu a domáhá se toho, aby soud uložil žalované přidělit mu do 15 dnů od právní moci rozsudku druhou standardní skříňku do užívání. Současně uvádí, že se před podáním žaloby bezvysledně obrátil na KSZ a následně i na VSZ.
- Podáním doručným soudu dne 7. 8. 2024 navrhl žalobce, aby soud vydal předběžné opatření, jímž nařídí žalované mu druhou skříňku přidělit a umožnit mu její využívání, neboť se mu listiny související se soudními řízeními nevejdou do skříňky a z důvodu nutnosti mít u sebe více dokumentů, než vydrží stabilně stát v komínku na stávající skříňce, hrozí závažná újma v podobě nemožnosti připravit a předložit soudu relevantní argumentaci. Uvedl, že v současné době vede řadu soudních řízení, z nichž svou důležitostí vyčnívá trestní řízení, v němž mu byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, přičemž tento spis již atakuje 9 000 listů. Aktuálně mu přitom běží čtyřměsíční lhůta pro podání stížnosti k ESLP proti nálezu Ústavního soudu ze dne 19. 6. 2024, sp. zn. III. ÚS 720/23, a dále je v běhu i řízení u Krajského soudu v Ostravě, vedené pod sp. zn. 30 Nt 1853/2023, v němž usiluje o obnovu řízení vedeného týměž soudem pod sp. zn. 29 T 1/2011. Žalobce zdůraznil, že je to již rok od původní žádosti a dle jeho zkušeností nelze očekávat rozhodnutí soudu v dohledné době. Dále uvedl, že právo mít u sebe písemnosti související se soudním řízením garantuje § 4 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ŘVT“), a že mu současně vnitřní řád věznice ukládá mít věci uložené ve skříňce. Nadto lze podle žalobce jeho požadavek pojmout i jako žádost o pouhé rozšíření kapacity stávající skříňky, neboť rozměr skříňky, která musí být odsouzenému poskytnuta, není nikde definován, a žalobce je ubytován na horní posteli a využívá tak i horní skříňku vedle

postele, což umožňuje využít prostor nad touto skříňkou tak, že se druhá skříňka postaví na ni. Nemá-li být ústavně i mezinárodními akty zaručené právo na obhajobu zahrnující právo na přiměřený čas a možnost přípravy obhajoby jen prázdnou floskulí, je podle žalobce třeba otázku možnosti přípravy obhajoby posuzovat i vzhledem k podkladům a dokumentům, k nimž pro jejich uložení ve skladu nemá přístup. Žalobce demonstrativně vyjmenoval bezmála 20 aktuálně probíhajících soudních řízení, k nimž potřebuje dokumenty, jež jsou umístěny ve skladu, a uvedl, že zprostředkování přístupu k nim závisí na libovůli žalované, neboť pro žádost o „návštěvu“ skladu neexistuje formulář, který by nebylo možné zfalšovat či smazat, a „průměrná rychlost“ realizace návštěvy skladu pro dokumenty je podle situace a ochoty vychovatele od týdne do tří měsíců, zatímco lhůta pro podání stížnosti v trestním řízení jsou tři dny, přičemž prokázat excesivní prodlevy lze jen svědecky za cenu konfliktu s vychovatelem. Dalším aspektem je podle žalobce samotný rozměr stávající skříňky, který činí pouhých 61 x 64 cm s hloubkou 46 cm, zatímco ve Vazební věznici Olomouc jsou skříňky s rozměry 60 x 168 cm. Rovněž žalobce v návrhu odmítl, že by mohla jím požadovaná skříňka při umístění na skříňku stávající kohokoli jiného v cele jakkoli omezovat, a upozornil na v daném ohledu precedentní případ pana Ž., jemuž žalovaná druhou skříňku na dokumenty prakticky vnutila. Závěrem žalobce poukázal na zásadu proporcionality a uvedl, že zatímco žalovanou bude vyhovění návrhu na předběžné opatření stát jen standardní skříňkou bez nožiček, přičemž v současné době je na cele č. 401 dokonce 5 skříňek volných, pro něj by nevyhovění návrhu znamenalo zbytečný a drtivý zásah do práva na obhajobu.

3. Žalovaná navrhla, aby soud návrh žalobce zamítl. Podle ní žalobce svůj návrh nijak racionálně nezdůvodnil a pouze se pokusil spekulativně přesvědčit soud, že jím pocíťovaný nedostatek ve vybavení cely, na kterou je umístěn, by mu mohl způsobit vážnou újmu v podobě nemožnosti připravit a předložit soudům relevantní argumentaci díky nedostupnosti dokumentů, jež má právo mít u sebe, což lze podle něj odvrátit jedině umožněním užívání druhé skříňky. Žalovaná zdůraznila, že splnila svou povinnost a poskytla žalobci k uložení osobních věcí v souladu s § 17 ŘVT uzamykatelnou skříňku. Žalobcův popis obtíží, jež na cele způsobuje shromažďování rostoucího množství písemností, označila žalovaná za významný signál, aby z důvodu eliminace případného požárního nebezpečí sama nepodporovala zvyšování požárního zatížení v cele uskladněným hořlavým materiálem, a naopak setrvala na nutnosti uskladnění nadměrného množství žalobcových písemností ve skladu. Právo na obhajobu si žalobce podle žalované zajistí prostřednictvím svého obhájce, který se v početné dokumentaci žalobce zorientuje a seznámí se s listinami, které s obhajobou skutečně souvisejí. Závěrem pak žalovaná dodala, že si tímto způsobem navíc uchová nezbytný přehled potřebný pro výkon pravidelné kontrolní činnosti zaměřené na bezpečnost na celách, tj. na to, zda je na celách dodržován pořádek a nedochází k nežádoucímu chování. Úsilí žalobce shromažďovat na cele stále větší počet písemností a zvyšovat tím nepřehlednost cely naopak podle žalované její bezpečnosti rozhodně nepřispívá.
4. V doplnění svého vyjádření žalovaná ještě připomněla, že kromě uzamykatelné skříňky poskytla žalobci i policičku, kterou však žalobce používá dle vlastního tvrzení nikoli k uložení svých osobních věcí, nýbrž ke skladování literatury k „právnímu poradenství“. Podle žalované je tak na žalobci, aby upřednostnil písemnosti týkající se jeho řízení a těm dal na předmětné policičce prostor, o který usiluje žalobou. Jelikož objem listinné produkce žalobce neustále narůstá, není podle žalované s to tento problém požadovaná další skříňka efektivně vyřešit. Uložení takto nadstandardně velkého a neustále narůstajícího množství listin předmětnou celu pro 24 osob neúměrně zatěžuje hořlavým materiálem. Nejvhodnějším řešením je tak podle žalované uložení těchto písemností v jejím skladu s tím, že pro potřebné písemnosti si zajde žalobce právě tam. Vyhověním žádosti žalobce by jej nadto žalovaná bezdůvodně zvýhodnila před ostatními odsouzenými.
5. Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímčně upravit poměry účastníků pro brozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

6. Předběžné opatření je výjimečným nástrojem, jehož účelem je zatímní úprava poměrů účastníků soudního řízení, platící do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o věci samé, hrozí-li v důsledku pokračování dosavadního stavu věcí nebo naopak v důsledku jejich změny vážná újma. K tomu, aby bylo možno návrhu na vydání předběžného opatření vyhovět, musí účastník navrhuující předběžné opatření dostatečně konkrétně tvrdit hrozící vážnou újmu, resp. takovou újmu odpovídajícím způsobem osvědčit. K definici vážné újmy se NSS vyjádřil například již v usnesení ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006-37, č. 910/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*vážnou újmu je nutno zejména rozumět takový zásah do právní sféry účastníka, (...) který představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených.*“ Dále NSS dovodil, že potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků předběžným opatřením nastává „*v těch případech, kde by nenařízením předběžného opatření vznikl prostor pro faktická jednání či právní úkony, jež by vytvořily nezvratný stav*“ (usnesení ze dne 26. 4. 2017, č. j. 6 As 113/2017-61, bod 6; ze dne 18. 7. 2018, č. j. 2 Afs 104/2018-86, bod 13; ze dne 23. 11. 2020, č. j. 8 Afs 73/2019-80, bod 9; vycházející z usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. III. ÚS 2974/14).
7. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce neosvědčil základní podmínku pro vydání předběžného opatření, a to existenci bezprostřední závažné újmy, která by mu hrozila, pokud by ihned neobdržel další skříňku k přechovávání úředních písemností. Zdejšímu soudu, stejně jako dalším soudům ve správním soudnictví včetně Nejvyššího správního soudu, je z jejich rozhodovací činnosti známo, že žalobcova písemná aktivita vůči soudům je mimořádná. Avšak sama skutečnost, že má žalobce potřebu zasílat soudům enormní množství podání, a tudíž je mu logicky i velké množství písemností soudů reagujících na jeho podání doručováno, neznámá, že by žalobci hrozila újma ve smyslu § 38 odst. 1 s. ř. s. tím, že nemůže mít všechny tyto písemnosti neustále u sebe na cele.
8. Žalobce v žalobě potvrzuje, že mu byla žalovanou, stejně jako všem ostatním odsouzeným, poskytnuta v souladu s § 17 ŘVT uzamykatelná skříňka, a dále přiznává i to, že žalovaná vyhověla jeho žádosti a nad rámec této skříňky mu poskytla i policičku. Z fotografií doložených k návrhu soud zjistil, že předmětná skříňka je plná listin, policička plná odborné právnícké literatury a na skříňce má žalobce ještě ve dvou sloupcích narovnány další písemnosti. Krajský soud však není z těchto fotografií s to seznat, zda a které písemnosti žalobce skutečně potřebuje k sepsání podání v aktuálně probíhajících soudních řízeních. Tvrdí-li žalobce, že mu hrozí závažná újma v podobě nemožnosti řádně se obhajovat v řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení, vedeného u Krajského soudu v Ostravě, je krajskému soudu z evidenčních pomůcek soudu známo, že v tomto řízení je žalobce zastoupen advokátem, a tudíž je jeho právo na obhajobu řádně zajištěno. Tvzení žalobce, že mu hrozí závažná újma v podobě nemožnosti řádně sepsat stížnost k ESLP proti nálezu Ústavního soudu z důvodu nemožnosti mít u sebe všechny písemnosti související s trestním řízením, proti němuž směřovala ústavní stížnost, žalobce nijak konkrétně neosvědčil a neuvedl ani, o jaké množství listin se jedná. Soud tak vychází jen z logické úvahy, že žalobce k sepsání této stížnosti potřebuje text samotného nálezu, jenž u ESLP hodlá napadnout, přičemž podstatná část jeho argumentace bude spočívat v rozporování závěrů Ústavního soudu a setrvání na důvodech uvedených v ústavní stížnosti, a dále snad odbornou literaturu. K přípravě tohoto podání tak žalobci bezesporu postačí listiny a knihy, které současná skříňka a policička pojmu, přičemž soud přisvědčuje žalované, že lze po žalobci spravedlivě požadovat, aby alespoň dočasně snášel omezení výkonu právního poradenství, jemuž se ve věznici dle svého tvzení věnuje, a vyhradil veškerý úložný prostor, který má k dispozici, listinám souvisejícím s jeho vlastními aktuálně probíhajícími soudními řízeními.
9. Dále soud uvádí, že žalovaná ve vyjádření k návrhu deklarovala svou připravenost umožňovat žalobci přístup do skladu, v němž má umístěny dokumenty, které se již do jeho skříňky v cele nevejdou. Žalobce v návrhu sice vyhodnotil proceduru přístupu do skladu jako složitou, zdlouhavou a závislou na libovůli žalované, neuvedl však jediný případ, kdy by žalovaná jeho

žádosti o přístup k dokumentům ve skladu nevyhověla, popř. jí vyhověla s nepřiměřenými průtahy. Hrozbu újmy v podobě nemožnosti dostat se včas k dokumentům ve skladu tudíž žalobce neosvědčil a jedná se jen o jeho předstižnou obavu bez reálného podkladu.

10. K žalobcem namítané neproporcionalitě je třeba uvést, že § 38 s. ř. s. neukládá soudu při rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření porovnávat újmu, která by vznikla navrhovateli nevyhověním návrhu, s újmou, která by vznikla správnímu orgánu (či třetí osobě) v případě jeho vyhovění. Pouze nad rámec nutného odůvodnění proto soud uvádí, že se žalobcovo tvrzení, že přidělení skříňky navíc nemůže pro žalovanou znamenat žádnou zátěž, vychází z jeho zjevně omezené schopnosti dohlédnout důsledky umístění dalšího kusu nábytku pro bezpečnost dané cely, jíž argumentuje žalovaná (zejména požární bezpečnost a nutnost zachování přehlednosti cely a eliminace prostor pro ukrytí nepovolených předmětů v ní).
11. S ohledem na vše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žalobce neosvědčil, že by mu absencí druhé skříňky hrozila závažná újma, a proto návrh na vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s. zamítl.
12. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření je rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Olomouc 20. srpna 2024

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu